

30.9.2013

Eduskunnan sivistysvaliokunta
HE 115/2013 vp

Vapaa Sivistystyö ry on lausunut kesäkuussa 2013 lukiolain ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta seuraavaa:

”Hallitus esittää muutettavaksi lukiolakia sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia siten, että niihin lisättäisiin säännökset maahanmuuttajien ja muiden vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta.

Vapaa Sivistystyö ry (17.5.2013 asti Vapaan sivistystyön yhteisjärjestö ry) pitää esitystä tarpeellisena ja perusteltuna. Maahanmuuttajien ja muiden vieraskielisten lukiokoulutusta on tarpeen edistää valmistavan koulutuksen avulla samalla tavalla kuin nyt tapahtuu ammatillisen koulutuksen osalta. Maahanmuuttajat saavat lukioon valmentavan koulutuksen avulla yhdenvertaisemmat valmiudet toimia suomalaisessa yhteiskunnassa. Valmentavassa koulutuksessa on tarpeen huomioida sekä nuoret että aikuiset.

Vapaan sivistystyön oppilaitoksista kuusi kansanopistoa antaa lukiokoulutusta. Oppilaitoksilla on halua ja valmiutta järjestää myös valmentavaa koulutusta. **Vastaava intressi on myös muilla kansanopistoilla ja vapaan sivistystyön oppilaitoksilla.** Hallituksen esityksessä valmistavan koulutuksen järjestämislupa on sidottu lukiokoulutuksen järjestämislupaan.

Vapaa Sivistystyö ry esittää, että järjestämisluvan voi saada myös sellainen oppilaitos joka ei nykyisin järjestä lukiokoulutusta. Olennaista on oppilaitoksen **osaaminen ja kokemus** maahanmuuttajakoulutuksen järjestämisestä. Lisäksi liitto esittää, että järjestämismahdollisuus otetaan huomioon myös vapaan sivistystyön lainsäädännön uudistuksen yhteydessä. ”

Kansalaisopistojen liitto KoL pitää tärkeänä lukiokoulutuksen valmistavan opetuksen osalta **kuntakohtaisten uusien yhteistyömahdollisuuksien ja -mallien lisäämistä** ja toivoo, että näitä erilaisia, osittain vielä kehitteillä olevia vaihtoehtoja ei suljeta tämän lainsäädännön valmistelu- ja säätämisvaiheessa lukiokoulutuksen järjestämisluvan saaneilta tahoilta pois. Kansalaisopistot eivät tavoittele lukiokoulutuksen järjestämislupia.

Tällä hetkellä 153 kansalaisopistolla on ylläpitäjänä kunta ja kahdella kuntayhtymä. Lisäksi 129 kuntaa on mukana sopimuskuntina erilaisissa kansalaisopistojen ylläpitämiskonsortioissa. Tämä lainsäädäntöuudistus tarjoaa paljon uusia mahdollisuuksia muun muassa elinikäisen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen liittyen (taideaineiden eheyttävä vaikutus, taideaineiden lukiodiplomien suorittaminen kansalaisopistoissa, suomalaiseen kulttuuriin perehtyminen ja tutustuminen). KoL

kannattaa ja pitää erittäin tärkeänä opetushallituksen riittävää informaatio-ohjausta valmentavan lukiokoulutuksen järjestämisessä.

”Opetushallitus on kehittänyt lukiodiplomit, jotta lukion opiskelija saisi mahdollisuuden antaa erityisen näytön osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan taito- ja taideaineissa. Lukiodiplomit täydentävät muiden lukio-opintoihin liittyvien erillisten näyttöjen tavoin lukion päättötodistuksen ja ylioppilastutkintotodistuksen osoittamaa osaamista.”

Suomalaiset hyvin koulutetut aineenopettajat saavat pätevyyden opettaa eri oppilaitosmuodoissa ja -asteilla. Monissa kunnissa lukioissa ja kansalaisopistoissa on samoja opettajia esimerkiksi kielissä. Vapaan sivistystyön toiminta on viime vuosina kehittynyt siten, että myös kansalaisopistoilta odotetaan nykyään pitkäkestoista koulutusta. Kansalaisopistot ovat osallistuneet kahden vuoden aikana (2012, 2013) nuorten maahanmuuttajien nuorisotakuun toteuttamiseen eri puolilla maata. Useissa kansalaisopistoissa on myös muuta vahvaa kokemusta opiskelijoiden kielitaidon osaamiskartoituksissa sekä erityyppisten S2-kurssien järjestämisessä.

Kansalaisopistojen liiton mielestä ajatus lukiokoulutuksen valmistavan koulutuksen suorittamisesta mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä useassa oppilaitoksissa tukee lakiehdotuksen henkeä maahanmuuttajien ja muiden vieraskielisten mahdollisimman tehokkaasta integroitumisesta suomalaiseen yhteiskuntaan ja koulutusjärjestelmään. Samalla se saattaa omalta osaltaan edistää Suomessa käytävää koulutuskeskustelua opitun tunnistamisesta ja tunnustamisesta.

LIISA VORNANEN
Liisa Vornanen
Puheenjohtaja

JAANA NUOTTANEN
Jaana Nuottanen
Toiminnanjohtaja